

Euroopan unionin virallinen lehti

L 289

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

48. vuosikerta
3. marraskuuta 2005

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1775/2005, annettu 28 päivänä syyskuuta 2005, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1776/2005/EY, tehty 28 päivänä syyskuuta 2005, monivuotisesta ohjelmasta yritysten ja yrittäjyyden, erityisesti pienten ja keski suurten yritysten (pk-yritykset), hyväksi (2001—2005) tehdyn neuvoston päätöksen 2000/819/EY muuttamisesta ⁽¹⁾ 14
- ★ Neuvoston direktiivi 2005/71/EY, annettu 12 päivänä lokakuuta 2005, kolmansien maiden kansalaisten erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten 15

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Euroopan parlamentti ja neuvosto

2005/761/EY:

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 28 päivänä syyskuuta 2005, yhteisössä tieteellistä tutkimusta varten matkustaville kolmansien maiden tutkijoille lyhytaikaiseen oleskeluun tarkoitettuja yhtenäisiä viisumeja koskevien jäsenvaltioiden myöntämismenettelyjen helpottamiseksi 23

Neuvosto

2005/762/EY:

- ★ Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä lokakuuta 2005, kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottamiseksi Euroopan yhteisössä suoritettavaa tieteellistä tutkimusta varten 26

1

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1775/2005,
annettu 28 päivänä syyskuuta 2005,
maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen
ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä
menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/55/EY ⁽³⁾ on edistänyt merkittäväällä tavalla kaasun sisämarkkinoiden luomista. Sääntelyjärjestelmään on nyt tarpeen tehdä rakennemuutoksia erityisesti kaasun kaupan osalta jäljellä olevien, sisämarkkinoiden toteuttamista haittaavien esteiden poistamiseksi. On tarpeen antaa teknisiä lisäsääntöjä, jotka koskevat erityisesti kolmansien osapuolten verkkoon pääsyyn liittyviä palveluja, kapasiteettinjakomekanismin ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteita sekä avoimuusvaatimuksia.
- (2) Euroopan kaasualan sääntelyfoorumin, jäljempänä "foorumi", vuonna 2002 hyväksymien hyviä toimintatapoja koskevien ensimmäisten suuntaviivojen täytäntöönpanosta ja seurannasta saadut kokemukset osoittavat, että on tarpeen huolehtia siitä, että suuntaviivoissa vahvistetuista säännöistä tulee oikeudellisesti

täytäntöönpanokelpoisia, jotta varmistettaisiin niiden täysimääräinen täytäntöönpano kaikissa jäsenvaltioissa ja annettaisiin käytännössä vähimmäistakeet tasavertaisen markkinoillepääsyn edellytyksistä.

- (3) Toinen yhteinen säännöstö "Hyviä toimintatapoja koskevat toiset suuntaviivat" hyväksyttiin foorumin 24 ja 25 päivänä syyskuuta 2003 pitämässä kokouksessa, ja tämän asetuksen tarkoituksena on vahvistaa kyseisten suuntaviivojen pohjalta peruseriaatteet ja -säännöt, jotka koskevat verkkoonpääsyä ja kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja, ylikuormituksen hallintaa, avoimuutta, tasehallintaa ja kapasiteettioikeuksilla käytävää kauppaa.
- (4) Direktiivin 2003/55/EY 15 artikla mahdollistaa yhdistetyn siirto- ja jakeluverkonhaltijan. Tässä asetuksessa asetetut säännöt eivät näin ollen edellytä muutoksia kansallisiin siirto- ja jakeluverkkojärjestelmiin, mikäli nämä ovat direktiivin 2003/55/EY määräysten ja erityisesti sen 15 artiklan mukaisia.
- (5) Korkeapaineputkistot, jotka yhdistävät paikalliset jakelijat kaasuverkkoon ja joita ei käytetä ensisijaisesti paikallisen jakelun yhteydessä, kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (6) On määriteltävä perusteet, joilla verkkoonpääsytariffit vahvistetaan, jotta varmistettaisiin, että maksut ovat täysin syrjimättömyysperiaatteen ja hyvin toimivien sisämarkkinoiden tarpeiden mukaiset, että niissä otetaan täysin huomioon järjestelmän toimivuuden tarve ja että ne vastaavat todellisia kustannuksia sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin ja ne ovat avoimia. Samalla olisi otettava mukaan asianmukainen tuotto sijoitetulle

⁽¹⁾ EUVL C 241, 28.9.2004, s. 31.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 20. huhtikuuta 2004 (EUVL C 104 E, 30.4.2004, s. 306), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 12. marraskuuta 2004 (EUVL C 25 E, 1.2.2005, s. 44), ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 8. maaliskuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 12. heinäkuuta 2005.

⁽³⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57.

pääomalle ja otettava tarvittaessa huomioon sääntelyviranomaisten suorittama tariffien vertaileva arviointi.

- (7) Verkkoonpääsytariffeja laskettaessa on tärkeää ottaa huomioon todelliset kustannukset, sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin ja ne ovat avoimia, sekä tarve saada asianmukainen tuotto sijoitetulle pääomalle ja luoda kannustimia uuden infrastruktuurin rakentamiseen. Sääntelyviranomaisten suorittamalla tariffien vertailevalla arvioinnilla on tässä suhteessa merkitystä, varsinkin jos putkistojen välillä on tehokasta kilpailua.
- (8) Markkinaehtoisten järjestelyjen, kuten huutokauppojen, käytön tariffien määrittämisessä on oltava direktiivin 2003/55/EY säännösten mukaista.
- (9) Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät yhteiset vähimmäispalvelut ovat tarpeen, jotta koko yhteisössä olisi käytännössä voimassa yhteiset verkkoonpääsyä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotta varmistettaisiin kolmansien osapuolten verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen riittävä yhteentoimivuus ja jotta voitaisiin hyödyntää hyvin toimivien kaasun sisämarkkinoiden tuomia etuja.
- (10) Viittaukset yhdenmukaisiin siirtosopimuksiin siirtoverkonhaltijan verkkoon tapahtuvan syrjimättömän pääsyn yhteydessä eivät merkitse sitä, että tietyn verkonhaltijan siirtosopimusten ehtojen ja edellytysten jäsenvaltiossa olisi oltava samat kuin jonkin toisen siirtoverkonhaltijan sopimusehtojen ja -edellytysten kyseisessä tai jossakin toisessa jäsenvaltiossa, ellei ole asetettu vähimmäisvaatimuksia, jotka kaikkien siirtosopimusten on täytettävä.
- (11) Verkkojen sopimusperusteinen ylikuormituksen hallinta on tärkeä kaasun sisämarkkinoiden toteuttamiseen liittyvä kysymys. On laadittava yhteiset säännöt, joilla tasapainotetaan tarve vapauttaa käyttämätön kapasiteetti ”käytä tai menetä” -periaatteen mukaisesti ja kyseisen kapasiteetin haltijoiden oikeudet käyttää sitä tarvittaessa ja joiden avulla lisätään samalla kapasiteettikaupan likviditeettiä.
- (12) Vaikka verkkojen fyysinen ylikuormitus aiheuttaa nykyään harvoin ongelmia yhteisössä, siitä voi kuitenkin tulevaisuudessa tulla ongelma. Sen vuoksi on tärkeää vahvistaa perusperiaatte riittämättömän kapasiteetin jakamiselle tällaisissa tilanteissa.
- (13) Jotta verkonkäyttäjät voisivat käyttää kaasuverkkoja tehokkaasti, ne tarvitsevat tietoa erityisesti teknisistä vaatimuksista ja käytettävissä olevasta kapasiteetista voidakseen hyödyntää sisämarkkinoilla ilmeneviä liiketoimintamahdollisuuksia. Tällaisia avoimuusvaatimuksia

koskevat yhteiset vähimmäisnormit ovat välttämättömiä. Kyseiset tiedot voidaan julkistaa eri tavoin, myös sähköisesti.

- (14) Siirtoverkonhaltijoiden hoitamat syrjimättömät ja avoimet kaasualan tasehallintajärjestelmät ovat tärkeitä mekanismeja erityisesti markkinoiden uusille yrittäjille, joiden voi olla vaikeampaa tasapainottaa oma kokonaisuutensa kuin markkinoiden vakiintuneiden yritysten. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa säännöt, joilla varmistetaan, että siirtoverkonhaltijat käyttävät tällaisia mekanismeja syrjimättömien, avointen ja tehokkaiden verkkoonpääsyä koskevien edellytysten mukaisella tavalla.
- (15) Ensisijaisilla kapasiteettioikeuksilla käytävä kauppa on tärkeä osa kilpailuun perustuvien markkinoiden kehittämistä ja likviditeetin luomista. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi vahvistettava kyseistä asiaa koskevat perussäännöt.
- (16) On tarpeen varmistaa, että yritykset, jotka saavat kapasiteettioikeuksia, voivat myydä niitä muille luvan saaneille yrityksille kapasiteettimarkkinoiden asianmukaisen likviditeetin varmistamiseksi. Tämä lähestymistapa ei kuitenkaan ole esteenä järjestelmälle, jossa tietynä kansallisella tasolla määriteltävänä aikana käyttämättä jäänyttä kapasiteettia tarjotaan uudelleen markkinoilla kiinteältä pohjalta.
- (17) Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi varmistettava tässä asetuksessa annettujen sääntöjen ja sen perusteella hyväksytyjen suuntaviivojen noudattaminen.
- (18) Tämän asetuksen liitteenä olevissa suuntaviivoissa määritellään hyviä toimintatapoja koskevien toisten suuntaviivojen pohjalta yksityiskohtaiset säännöt, joilla nämä periaatteet pannaan täytäntöön. Näitä sääntöjä muutetaan tarvittaessa ajan mittaan ottaen huomioon erot kansallisissa maakaasujärjestelmissä.
- (19) Ehdottaessaan asetuksen liitteessä vahvistettujen suuntaviivojen muuttamista komission olisi varmistettava, että kaikkia niitä asianomaisia osapuolia, ammatillisten järjestöjen edustamina, joita nämä suuntaviivat koskevat, sekä foorumissa kokoontuvia jäsenvaltioita kuullaan ennalta, ja komission olisi pyydettävä Euroopan sähkö- ja kaasualan sääntelyviranomaisia osallistumaan tähän työhön.
- (20) Jäsenvaltiot ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset olisi velvoitettava toimittamaan asiaa koskevia tietoja komissiolle. Komission olisi käsiteltävä tällaiset tiedot luottamuksellisina.

(21) Tämä asetus ja sen mukaisesti hyväksytyt suuntaviivat eivät rajoita yhteisön kilpailusääntöjen soveltamista.

2 artikla

Määritelmät

(22) Tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.

(23) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli oikeudenmukaisten sääntöjen antamista maakaasun siirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä, vaan se voidaan tämän toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Sisältö ja soveltamisala

1. Tämän asetuksen tarkoituksena on antaa syrjimättömät säännöt maakaasun siirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ottaen huomioon kansallisten ja alueellisten markkinoiden erityispiirteet kaasun sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

Tähän kuuluu yhdenmukaisten periaatteiden vahvistaminen verkkoonpääsytariffeille tai niiden laskennan perustana oleville menetelmille, kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen luominen sekä kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevat yhdenmukaiset periaatteet, avoimuusvaatimusten asettaminen, tasehallintasäännöt ja tasepoikkeamamaksut sekä kapasiteettikaupan helpottaminen.

2. Jäsenvaltiot voivat perustaa direktiiviä 2003/55/EY noudattaen yksikön tai elimen yhtä tai useampaa tyypillisesti siirtoverkonhaltijalle osoitettua tehtävää varten, ja tähän yksikköön tai elimeen sovelletaan tämän asetuksen vaatimuksia.

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) ”siirrolla” maakaasun siirtämistä putkistoissa, jotka sisältävät pääasiassa korkeapaineputkia, mutta ei tuotantovaiheen aikaisia putkistoja eikä pääasiassa maakaasun paikalliseen jakeluun käytettäviä korkeapaineputkistojen osia, asiakkaille toimitettavaksi, mutta ei maakaasun toimitusta;
- 2) ”siirtosopimuksella” sopimusta, jonka siirtoverkonhaltija on tehnyt verkonkäyttäjän kanssa siirron toteuttamiseksi;
- 3) ”kapasiteetilla” tavanomaisina kuutiometreinä aikayksikköä kohden tai energiayksikkönä aikayksikköä kohden ilmaistua enimmäisvirtausta, johon verkonkäyttäjällä on siirtosopimuksen määräysten mukaan oikeus;
- 4) ”käyttämättömällä kapasiteetilla” kiinteätä kapasiteettia, jota verkon käyttäjä on saanut haltuunsa siirtosopimuksen mukaisesti, mutta josta kyseinen käyttäjä ei ole tehnyt ilmoitusta sopimuksessa määrätyn määräajan kuluessa;
- 5) ”ylikuormituksen hallinnalla” siirtoverkonhaltijan kapasiteetin hallintaa, jonka tavoitteena on optimoida ja maksimoida teknisen kapasiteetin käyttö ja havaita ajoissa tulevat ylikuormitus- ja kyllästymispisteet;
- 6) ”jälkimarkkinoilla” markkinoita, joilla kapasiteettikaupaa käydään muulla tavoin kuin ensimarkkinoilla;
- 7) ”ilmoituksella” verkonkäyttäjän siirtoverkonhaltijalle tekemää ennakkoilmoitusta virrasta, jonka verkonkäyttäjällä haluaa syöttää verkkoon tai ottaa verkosta;
- 8) ”uudelleenilmoituksella” myöhempää korjatun ilmoituksen antamista;
- 9) ”järjestelmän toimivuudella” siirtoverkon, mukaan lukien tarvittavat siirtojärjestelmän laitteet, tilannetta, jossa maakaasun paine ja laatu pysyvät siirtoverkonhaltijan vahvistamien ala- ja ylärajojen sisäpuolella ja jossa maakaasun siirto on näin ollen varmistettu teknisesti;
- 10) ”tasehallintajaksolla” jaksoa, jonka kuluessa kunkin verkonkäyttäjän on korvattava energiayksikkönä ilmaistun maakaasumäärän otto syöttämällä siirtoverkkoon sama määrä maakaasua siirtosopimuksen tai verkon käyttösääntöjen mukaisesti;

(¹) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

- 11) "verkonkäyttäjällä" siirtoverkonhaltijan asiakasta tai potentiaalista asiakasta sekä siirtoverkonhaltijaa itseään siinä määrin kuin niiden on tarpeen harjoittaa toimintonsa siirron yhteydessä;
- 12) "keskeytyvillä palveluilla" siirtoverkonhaltijan tarjoamia keskeytyvään kapasiteettiin liittyviä palveluja;
- 13) "keskeytyvällä kapasiteetilla" kaasunsiirtokapasiteettia, jonka käytön siirtoverkonhaltija voi keskeyttää siirtosopimuksessa asetetuina ehdoin;
- 14) "pitkäaikaisilla palveluilla" siirtoverkonhaltijan tarjoamia palveluja, jotka kestävät vähintään yhden vuoden;
- 15) "lyhytaikaisilla palveluilla" siirtoverkonhaltijan tarjoamia palveluja, jotka kestävät alle yhden vuoden;
- 16) "kiinteällä kapasiteetilla" kaasunsiirtokapasiteettia, jonka siirtoverkonhaltija takaa sopimuksella olevan keskeytymättömyyden;
- 17) "kiinteillä palveluilla" siirtoverkonhaltijan tarjoamia kiinteään kapasiteettiin liittyviä palveluja;
- 18) "teknisellä kapasiteetilla" kiinteää enimmäiskapasiteettia, jonka siirtoverkonhaltija voi tarjota verkkonkäyttäjille, ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja siirtoverkkoa koskevat toimintavaatimukset;
- 19) "sovitulla kapasiteetilla" kapasiteettia, jonka siirtoverkonhaltija on jakanut verkkonkäyttäjälle siirtosopimuksen nojalla;
- 20) "käytettävissä olevalla kapasiteetilla" teknisen kapasiteetin osaa, jota ei ole jaettu ja joka on tietyllä hetkellä verkon käytettävissä;
- 21) "sopimusperusteisella ylikuormituksella" tilannetta, jossa kiinteän kapasiteetin kysyntä ylittää teknisen kapasiteetin;
- 22) "ensimarkkinoilla" markkinoita, joilla siirtoverkonhaltija käy suoraan kauppaa kapasiteetilla;
- 23) "fyysisellä ylikuormituksella" tilannetta, jossa todellisten toimitusten kysyntä ylittää teknisen kapasiteetin jonakin ajankohtana.

2. Lisäksi sovelletaan direktiivin 2003/55/EY 2 artiklassa olevia määritelmiä, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen soveltamiseksi, lukuun ottamatta direktiivin 2003/55/EY 2 artiklan 3 kohdassa olevaa siirron määritelmää.

3 artikla

Verkkoonpääsytariffit

1. Sellaisten siirtoverkonhaltijoiden soveltamien tariffien tai niiden laskennassa käytettävien menetelmien, jotka sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet direktiivin 2003/55/EY 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti, samoin kuin mainitun direktiivin 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaistujen tariffien, on oltava avoimia, niissä on otettava huomioon järjestelmän toimivuuden ja parantamisen tarve, niiden on vastattava todellisia kustannuksia sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin ja ne ovat avoimia. Samalla on otettava mukaan sijoitetun pääoman asianmukainen tuotto, ja niissä on tarvittaessa otettava huomioon sääntelyviranomaisten suorittama tariffien vertaileva arviointi. Tariffeja tai niiden laskentamenetelmiä on sovellettava syrjimättömästi.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että tariffit voidaan myös määrittää markkinaehtoisilla järjestelyillä, kuten huutokaupoilla, edellyttäen, että sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet kyseiset järjestelyt ja niistä syntyvät tulot.

Tariffien tai niiden laskennassa käytettävien menetelmien on helpotettava tehokasta kaasukauppaa ja kilpailua, vältettävä samalla verkkonkäyttäjien välinen ristintukeminen, tarjottava investointikannustimia ja ylläpidettävä tai luotava siirtoverkkojen yhteentoimivuutta.

2. Verkkoonpääsytariffeilla ei saa rajoittaa markkinoiden likviditeettiä tai vääristää eri siirtoverkkojen välistä rajat ylittävää kauppaa. Jos tariffijärjestelmien tai tasemekanismien erot haittaavat rajat ylittävää kauppaa, siirtoverkonhaltijoiden on tiiviissä yhteistyössä asianmukaisten kansallisten viranomaisten kanssa aktiivisesti pyrittävä lähentämään tariffirakenteita ja veloituspäätöksiä tasehallinta mukaan lukien, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2003/55/EY 25 artiklan 2 kohdan soveltamista.

4 artikla

Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut

1. Siirtoverkonhaltijoiden on:

- a) varmistettava, että ne tarjoavat palveluja samalla tavoin syrjimättömästi kaikille verkkonkäyttäjille. Erityisesti, siirtoverkonhaltijan on tarjotessaan samaa palvelua eri

käyttäjille noudatettava yhtäläisiä sopimusehtoja ja -edellytyksiä joko käyttämällä yhdenmukaisia siirtosopimuksia tai verkon yhteisiä käyttösääntöjä, jotka toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt direktiivin 2003/55/EY 25 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti;

- b) tarjottava sekä kiinteitä että keskeytyviä kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja. Keskeytyvän kapasiteetin hinnassa on otettava huomioon keskeytyksen todennäköisyys;
- c) tarjottava verkkokäyttäjille sekä pitkä- että lyhytaikaisia palveluja.

2. Tariffeja ei saa sillä perusteella, että siirtosopimuksella on poikkeuksellinen voimaantulopäivä tai että sillä on lyhyempi voimassaoloaika kuin vakiomuotoisella vuosittaisella siirtosopimuksella, korottaa tai alentaa mielivaltaisesti siten, että tariffit eivät vastaa palvelun markkina-arvoa 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti.

3. Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluita voidaan tarvittaessa tarjota edellyttäen, että verkkokäyttäjät antavat asianmukaiset takeet tällaisten käyttäjien luottokelpoisuudesta. Kyseiset takeet eivät saa muodostaa aiheettomia esteitä markkinoille pääsulle, ja niiden on oltava syrjimättömiä, avoimia ja oikeasuhtaisia.

5 artikla

Kapasiteetinjakomekanismien ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteet

1. Jäljempänä 6 artiklan 3 kohdassa mainittujen siirtoverkon kaikkien kyseeseen tulevien kohtien maksimikapasiteetti saatetaan markkinaosapuolten käytettäväksi ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit, joiden olisi

- a) annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja teknisen kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja helpotettava investointeja uuteen infrastruktuuriin;
- b) oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luetuina, oltava samalla joustavia, ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin;
- c) oltava yhteensopivia verkkoihin pääsyä koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien kanssa.

3. Kun siirtoverkonhaltijat tekevät uusia siirtosopimuksia tai käyvät uusia neuvotteluja olemassa olevista sopimuksista, kyseisissä sopimuksissa on otettava huomioon seuraavat periaatteet:

- a) jos kyseessä on sopimusperusteinen ylikuormitus, siirtoverkonhaltijan on tarjottava käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla ainakin seuraavan vuorokauden kapasiteettina ja keskeytyvänä kapasiteettina;
- b) verkkokäyttäjillä, jotka haluavat jälleenmyydä tai vuokrata edelleen käyttämättömän sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla, on oltava siihen oikeus. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että verkkokäyttäjät tekevät tästä ilmoituksen tai antavat tästä tiedon siirtoverkonhaltijalle.

4. Jos voimassa olevissa siirtosopimuksissa sovittua kapasiteettia ei käytetä ja verkossa esiintyy sopimusperusteista ylikuormitusta, siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava 3 kohtaa, jos niiden soveltamisella ei rikota voimassa olevissa siirtosopimuksissa asetettuja vaatimuksia. Jos niiden soveltamisella rikottaisiin voimassa olevia siirtosopimuksia, siirtoverkonhaltijoiden on toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan esitettävä verkkokäyttäjälle pyyntö käyttämättömän kapasiteetin käyttämiseksi jälkimarkkinoilla 3 kohdan mukaisesti.

5. Jos kyseessä on fyysinen ylikuormitus, siirtoverkonhaltijan tai, tapauksen mukaan, sääntelyviranomaisten on sovellettava syrjimättömiä ja avoimia kapasiteetinjakomekanismeja.

6 artikla

Avoimuusvaatimukset

1. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot tarjoamistaan palveluista ja soveltamistaan ehdoista sekä tekniset tiedot, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää.

2. Siirtoverkonhaltijoiden tai asianomaisten kansallisten viranomaisten on julkaistava kohtuullisen ja riittävän yksityiskohtaista tietoa tariffien määrittämisestä, laskentamenetelmästä ja rakenteesta avoimien, puolueettomien ja syrjimättömien tariffien varmistamiseksi ja kaasuverkkojen tehokkaan käytön edistämiseksi.

3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on säännöllisesti ja jatkuvasti julkistettava tarjoamiaan palveluja varten kaikkia asianomaisia verkon kohtia, syöttö- ja ottokohdat mukaan lukien, koskevat numerotiedot teknisestä, sovitusta ja käytettävissä olevasta kapasiteetista käyttäjätavallisessa vakiomuodossa.

4. Toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät verkkokäyttäjää kuultuaan siirtoverkon kohdat, joita koskevat tiedot on julkistettava.

5. Jos siirtoverkonhaltija katsoo, ettei sillä ole oikeutta julkistaa kaikkia vaadittuja tietoja luottamuksellisuussyistä, sen on pyydettävä toimivaltaisen viranomaisen suostumusta rajoittaa kyseistä verkon kohtaa tai kyseisiä verkon kohtia koskevien tietojen julkistamista.

Toimivaltaiset viranomaiset antavat tai epäävät suostumuksensa tapauskohtaisesti ottaen huomioon erityisesti tarpeen kunnioittaa oikeutettua kaupallista luottamuksellisuutta ja tavoitteen luoda kilpailuun perustuvat kaasun sisämarkkinat. Jos suostumus annetaan, käytettävissä oleva kapasiteetti on julkistettava ilmoittamatta numerotietoja, jotka rikkoisivat luottamuksellisuuden.

Tässä alakohdassa tarkoitettua suostumusta ei saa antaa, jos kapasiteettia on myyty samasta verkon kohdasta vähintään kolmelle verkkokäyttäjälle.

6. Siirtoverkonhaltijoiden on aina ilmoitettava tässä asetuksessa vaaditut tiedot tarkoituksenmukaisesti, määrien kannalta selkeästi, ymmärrettävästi ja ketään syrjimättä.

7 artikla

Tasehallintasäännöt ja tasepoikkeamamaksut

1. Tasehallintasäännöt on suunniteltava oikeudenmukaisella, syrjimättömällä ja avoimella tavalla ja niiden on pohjaututtava puolueettomiin perusteisiin. Tasehallintasääntöjen on vastattava verkon todellisia vaatimuksia ottaen huomioon siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat resurssit.

2. Kun on kyse muista kuin markkinaehtoisista tasehallintajärjestelmistä, toleranssirajat on määritettävä joko ottaen huomioon kausiluonteisuus tai siten, että tuloksena on korkeampi kuin kausiluonteisuudesta johtuva toleranssiraja, sekä ottaen huomioon siirtoverkon todellinen tekninen suorituskyky. Toleranssirajojen on vastattava verkon todellisia vaatimuksia ottaen huomioon siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevat resurssit.

3. Tasepoikkeamamaksujen on vastattava kustannuksia mahdollisimman pitkälti ja asianmukaisesti kannustettava verkkokäyttäjää tasapainottamaan kaasun syöttämisenä ja ottamisena. Niissä on vältettävä verkkokäyttäjien välistä

ristiintukemista, eivätkä ne saa estää uusien yrittäjien tuloa markkinoille.

Toimivaltaisen viranomaisen tai siirtoverkonhaltijan on tarvittaessa julkistettava tasepoikkeamamaksujen laskentamenetelmät sekä lopulliset tariffit.

4. Siirtoverkonhaltijat voivat asettaa rangaistusmaksuja verkkokäyttäjille, joiden siirtoverkkoon syöttämät määrät ja siirtoverkosta ottamat määrät eivät ole 1 kohdassa tarkoitettujen tasehallintasääntöjen mukaan tasapainossa.

5. Rangaistusmaksut, jotka ylittävät tosiasiallisesti aiheutuneet tasehallintakustannukset sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin ja ne ovat avoimia, on otettava huomioon tariffien laskennassa tavalla, joka ei vähennä tasehallinnan etuja, ja niille on saatava toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntä.

6. Siirtoverkonhaltijoiden on annettava riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietokonepohjaista tietoa verkkokäyttäjien tasetilanteesta, jotta verkkokäyttäjät voivat tehdä oikea-aikaisen korjauksen. Annettavan tiedon tason on vastattava siirtoverkonhaltijan käytettävissä olevan tiedon tasoa. Toimivaltaisten viranomaisten on hyväksyttävä ja siirtoverkonhaltijan on julkistettava tällaisen tiedon antamisesta mahdollisesti perittävät maksut.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että siirtoverkonhaltijat pyrkivät yhdenmukaistamaan tasehallintajärjestelmiä ja tehostamaan rakenteita ja tasehallintamaksujen tasoja kaasukaupan helpottamiseksi.

8 artikla

Kapasiteettioikeuksien kauppa

Kunkin siirtoverkonhaltijan on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet kapasiteettioikeuksilla käytävän vapaan kaupan mahdollistamiseksi ja sen helpottamiseksi. Kunkin siirtoverkonhaltijan on kehitettävä yhdenmukaiset siirtosopimukset ja vakiomenettelyt ensimarkkinoilla helpottaakseen kapasiteetilla käytävää jälkikauppaa ja tunnustettava ensisijaisten kapasiteettioikeuksien siirto, josta verkkokäyttäjät ovat ilmoittaneet. Yhdenmukaisista siirtosopimuksista ja menettelyistä on annettava ilmoitus sääntelyviranomaisille.

9 artikla

Suuntaviivat

1. Suuntaviivoissa, joilla saavutetaan tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, määritellään tarvittaessa:

- a) kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvien palvelujen yksityiskohdat, mukaan luettuina näiden palvelujen luonne, kesto ja muut vaatimukset, 4 artiklan mukaisesti;
- b) kapasiteetinjakomekanismien periaatteiden yksityiskohdat ja sopimusperusteisen ylikuormituksen hallintamenettelyjen soveltamisen yksityiskohdat 5 artiklan mukaisesti;
- c) yksityiskohtaiset tekniset tiedot, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää, sekä avoimuusvaatimusten kannalta olennaiset verkon kohdat, mukaan luettuina kaikista asianomaisista kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan tiedot julkistetaan, 6 artiklan mukaisesti.

2. Liitteessä vahvistetaan 1 kohdassa lueteltuja asioita koskevat suuntaviivat. Komissio voi muuttaa niitä; tämä tapahtuu 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

3. Tämän asetuksen nojalla vahvistettuja suuntaviivoja sovellettaessa ja muutettaessa on otettava huomioon kansallisten kaasujärjestelmien väliset erot, minkä vuoksi tällöin ei edellytetä yhdenmukaisia yksityiskohtaisia ehtoja ja edellytyksiä kolmannen osapuolen verkkoonpääsyn osalta yhteisön tasolla. Näissä suuntaviivoissa voidaan kuitenkin asettaa vähimmäisvaatimukset, jotka on täytettävä kaasun sisämarkkinoiden kannalta välttämättömien syrjimättömien ja avointen verkkoonpääsyä koskevien edellytysten saavuttamiseksi ja joita voidaan sitten soveltaa kansallisten kaasujärjestelmien väliset erot huomioon ottaen.

10 artikla

Sääntelyviranomaiset

Jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten, jotka on asetettu direktiivin 2003/55/EY 25 artiklan mukaisesti, on tämän asetuksen mukaisia velvollisuuksiaan täyttäessään varmistettava tämän asetuksen ja sen 9 artiklan mukaisesti annettujen suuntaviivojen noudattaminen.

Niiden on tarvittaessa tehtävä toistensa ja komission kanssa yhteistyötä.

11 artikla

Tietojen antaminen

Jäsenvaltioiden ja sääntelyviranomaisten on annettava komissiolle pyynnöstä kaikki 9 artiklan soveltamisen edellyttämät tiedot.

Komissio vahvistaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa tiedot on toimitettava, ottaen huomioon vaadittujen tietojen monimutkaisuuden ja tietojen saamisen kiireellisyyden.

12 artikla

Jäsenvaltioiden oikeus säätää yksityiskohtaisempia toimenpiteitä

Tällä asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeuksia pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka sisältävät tätä asetusta ja 9 artiklassa tarkoitettuja suuntaviivoja yksityiskohtaisempia säännöksiä.

13 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksia koskevat säännöt, joita sovelletaan tämän asetuksen säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2006 ja ilmoitettava niihin vaikuttavista mahdollisista myöhemmistä muutoksista viipymättä.

2. Edellä 1 kohdan nojalla säädetyt seuraamukset eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia.

14 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa direktiivin 2003/55/EY 30 artiklalla perustettu komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

15 artikla

Komission kertomus

Komissio valvoo tämän asetuksen täytäntöönpanoa. Direktiivin 2003/55/EY 31 artiklan 3 kohdan mukaisesti antamassaan kertomuksessa komissio raportoi myös tämän asetuksen soveltamisesta saaduista kokemuksista. Kertomuksessa tarkastellaan erityisesti, missä määrin asetuksella on onnistuttu varmistamaan, että kaasun siirtoon sovelletaan syrjimättömiä ja kustannuksia vastaavia kaasunsiirtoverkkoon pääsyä koskevia edellytyksiä niin, että edistetään asiakkaiden valinnanvapautta toimivilla sisämarkkinoilla ja pitkän aikavälin toimitusvarmuutta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia ja/tai suosituksia.

16 artikla

Poikkeukset ja vapautukset

Tätä asetusta ei sovelleta:

- a) jäsenvaltioissa oleviin maakaasun siirtoverkkoihin direktiivin 2003/55/EY 28 artiklan nojalla myönnettyjen poikkeusten voimassaolon aikana; jäsenvaltiot, joille on myönnetty poikkeuksia direktiivin 2003/55/EY 28 artiklan nojalla, voivat hakea komissiolta tilapäistä poikkeusta tämän asetuksen soveltamisesta enintään kahdeksi vuodeksi tässä alakohdassa tarkoitetun poikkeuksen päättymispäivästä;
- b) direktiivin 2003/55/EY 22 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin jäsenvaltioiden välisiin yhdysputkiin, olemassa olevan infrastruktuurin kapasiteetin merkittävään

kasvuun ja tällaiseen infrastruktuuriin tehtäviin uusien kaasuntoimituslähteiden kehittämisen mahdollistaviin muutoksiin, joiden osalta on myönnetty vapautus mainitun direktiivin 18, 19 ja 20 artiklan sekä 25 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan soveltamisesta, niin kauan kuin ne on vapautettu tässä alakohdassa tarkoitetuista säännöksistä;

- c) maakaasun siirtoverkkoihin, joiden osalta on myönnetty poikkeuksia direktiivin 2003/55/EY 27 artiklan nojalla.

17 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2006, lukuun ottamatta 9 artiklan 2 kohdan toista virkettä, jota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 28 päivänä syyskuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ALEXANDER

LIITE

SUUNTAVIIVAT, JOTKA KOSKEVAT

1. **Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja**
2. **Kapasiteetinjakomekanismeja, ylikuormituksen hallintamenettelyjä ja niiden soveltamista koskevia periaatteita sopimusperusteisessa ylikuormituksessa**
3. **Sellaisten teknisten tietojen määrittelyä, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää, avoimuusvaatimusten kannalta olennaisten verkon kohtien määrittelyä ja kaikista olennaisista kohdista julkistettavia tietoja ja aikataulua, jonka mukaan tiedot julkistetaan**

1. **Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut**

- 1) Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava kiinteitä ja keskeytyviä palveluja alkaen yhden päivän mittaisesta vähimmäiskestosta.
- 2) Yhdenmukaiset siirtosopimukset ja verkon yhteiset käytösäännöt on suunniteltava tavalla, jolla helpotetaan verkkokäyttäjien ostamalla kapasiteetilla käytävää kauppaa ja tällaisen kapasiteetin uudelleenkäyttöä estämättä kapasiteetin vapauttamista.
- 3) Siirtoverkonhaltijat laativat verkon käytösääntöjä ja yhdenmukaisia sopimuksia kuultuaan asianmukaisesti verkkokäyttäjää.
- 4) Siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava vakioituja ilmoitus- ja uudelleenilmoitusmenettelyjä. Niiden on kehitettävä tietojärjestelmiä ja sähköisiä viestintäkeinoja, joiden avulla annetaan asianmukaisia tietoja verkkokäyttäjille ja helpotetaan liiketoimia, kuten ilmoituksia, kapasiteetinmyyntisopimusten tekoa ja verkkokäyttäjien välistä kapasiteettioikeuksien siirtoa.
- 5) Siirtoverkonhaltijoiden on yhdenmukaistettava muodollistetut pyyntömenettelyt ja vastausajat teollisuuden parhaiden toimintatapojen mukaisesti minimoidakseen vastausajat. Niiden on otettava käyttöön tietokonepohjaiset kapasiteetinvaraus- ja vahvistusjärjestelmät ja ilmoitus- ja uudelleenilmoitusmenettelyt viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2006 asianomaisia verkkokäyttäjää kuultuaan.
- 6) Siirtoverkonhaltijat eivät saa periä verkkokäyttäjiltä erillisiä maksuja tietopyynnöistä ja liiketoimista, jotka liittyvät niiden siirtosopimuksiin ja jotka suoritetaan vakiosääntöjen ja -menettelyjen mukaisesti.
- 7) Tietopyynnöistä, jotka aiheuttavat poikkeuksellisia tai erityisen suuria kustannuksia, kuten toteutettavuustutkimukset, voidaan periä erillisiä maksuja, jos kyseiset maksut voidaan perustella asianmukaisesti.
- 8) Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa verkkojensa huollon koordinoinnissa, jotta verkkokäyttäjille ja muiden alueiden siirtoverkonhaltijoille tarjotuissa siirtopalveluissa olisi mahdollisimman vähän keskeytyksiä ja jotta varmistettaisiin yhtäläiset edut toimitusvarmuuden osalta, kauttakulku mukaan luettuna.
- 9) Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava vähintään kerran vuodessa ennalta asetettuun määräaikaan mennessä kaikki suunnitellut huoltojaksot, jotka voivat vaikuttaa siirtosopimuksiin perustuviin verkkokäyttäjien oikeuksiin, sekä vastaavat toimintatiedot riittävän ajoissa etukäteen. Tähän kuuluu myös se, että suunniteltujen huoltojaksojen muutokset julkistetaan nopeasti ja syrjimättömästi ja että ennalta suunnittele mattomasta huollosta ilmoitetaan niin pian kuin kyseiset tiedot tulevat siirtoverkonhaltijan saataville. Siirtoverkonhaltijoiden

on julkistettava huoltojaksojen aikana säännöllisesti ajantasaista tietoa huollon yksityiskohdista, arvioidusta kestosta ja vaikutuksista.

- 10) Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä päivittäin kirjaa tosiasiallisesta huollosta ja esiintyneistä virtaushäiriöistä ja näytettävä kirjatut tiedot pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietoa on annettava pyynnöstä myös niille, joihin häiriöt ovat vaikuttaneet.

2. **Kapasiteetinjakomekanismeja, ylikuormituksen hallintamenettelyjä ja niiden soveltamista koskevat periaatteet sopimusperusteisessa ylikuormituksessa**

2.1 *Kapasiteetinjakomekanismien ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteet*

- 1) Kapasiteetinjakomekanismeilla ja ylikuormituksen hallintamenettelyillä on helpotettava kilpailun kehittymistä ja likvidiä kapasiteettikauppaa, ja niiden on oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina. Niiden on oltava joustavia ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin.
- 2) Näissä mekanismeissa ja menettelyissä on otettava huomioon kyseisen järjestelmän toimivuus sekä toimitusvarmuus.
- 3) Nämä mekanismit ja menettelyt eivät saa estää uusien toimijoiden pääsyä markkinoille eivätkä luoda asiattomia esteitä markkinoillepääsulle. Ne eivät saa estää markkinatoimijoita käymästä tehokasta kilpailua, markkinoiden uudet yrittäjät ja sellaiset yritykset mukaan luettuina, joilla on pieni markkinaosuus.
- 4) Näiden mekanismien ja menettelyjen on annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja teknisen kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja edistettävä investointeja uuteen infrastruktuuriin.
- 5) Verkonkäyttäjille on ilmoitettava, minkälaiset tilanteet voivat vaikuttaa sovitun kapasiteetin saatavuuteen. Keskeytyksiä koskevien tietojen olisi vastattava siirtoverkonhaltijoiden saatavilla olevan tiedon tasoa.
- 6) Jos siirtoverkonhaltijoilla on vaikeuksia täyttää sovitut toimitusvelvoitteet järjestelmän toimivuuteen liittyvistä syistä, niiden olisi ilmoitettava asiasta verkkonkäyttäjille ja pyrittävä löytämään viipymättä syrjimätön ratkaisu.

Siirtoverkonhaltijoiden on kuultava verkkonkäyttäjiä menettelyistä ennen niiden käyttöönottoa ja sovitava niistä sääntelyviranomaisen kanssa.

2.2 *Ylikuormituksen hallintamenettelyt sopimusperusteisessa ylikuormituksessa*

- 1) Jos sovitua kapasiteettia ei käytetä, siirtoverkonhaltijoiden on annettava tämä kapasiteetti ensimarkkinoilla saataville keskeytyvyyden pohjalta kestoltaan eripituisten sopimusten välityksellä niin kauan kuin asianomainen verkkonkäyttäjä ei tarjoa kyseistä kapasiteettia jälkimarkkinoilla kohtuulliseen hintaan.
- 2) Vapautetusta keskeytyvästä kapasiteetista saadut tulot on jaettava asianomaisen sääntelyviranomaisen vahvistamien tai hyväksymien sääntöjen mukaisesti. Sääntöjen on oltava verkon tosiasiallista ja tehokasta käyttöä koskevan vaatimuksen mukaisia.

- 3) Asianomaiset sääntelyviranomaiset voivat määrittää vapautetulle keskeytyvälle kapasiteetille kohtuullisen hinnan ottaen huomioon vallitsevat erityisolosuhteet.
- 4) Siirtoverkonhaltijoiden on tarvittaessa kohtuullisella tavalla pyrittävä tarjoamaan markkinoille ainakin joitakin osia käyttämättömästä kapasiteetista kiinteänä kapasiteettina.

3. **Sellaisten teknisten tietojen määrittely, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää, avoimuusvaatimusten kannalta olennaisten verkon kohtien määrittely ja kaikista olennaisista kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan tiedot julkistetaan**

3.1 *Sellaisten teknisten tietojen määrittely, joita verkkokäyttäjien tehokas verkkoonpääsy edellyttää*

Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava vähintään seuraavat tiedot verkoistaan ja palveluistaan:

- a) yksityiskohtainen ja laaja kuvaus tarjotuista palveluista ja niistä perittävistä maksuista;
- b) erityyppiset siirtosopimukset, joita on olemassa näitä palveluja varten, ja tarvittaessa verkon käyttö säännöt ja/tai vakioehdot, joissa määritellään kaikkien verkkokäyttäjien oikeudet ja velvollisuudet, mukaan luettuina yhdenmukaiset siirtosopimukset ja muut asianomaiset asiakirjat;
- c) siirtoverkon käytön yhteydessä sovellettavat yhdenmukaiset menettelyt, keskeisten käsitteiden määrittely mukaan luettuna;
- d) kapasiteetin jakamista, ylikuormituksen hallintaa ja hamstrauksen estämistä koskevat säännökset ja uudelleenkäyttömenettelyt;
- e) säännöt, joita sovelletaan jälkimarkkinoilla käytävään kapasiteettikauppaan siirtoverkonhaltijan suhteen;
- f) tarvittaessa siirtopalveluihin ja muihin palveluihin liittyvät joustovarot ja toleranssirajat, joihin ei liity erillisiä maksuja, sekä näiden lisäksi tarjottu joustovara ja vastaavat maksut;
- g) siirtoverkonhaltijan kaasuverkon yksityiskohtainen kuvaus, jossa ilmoitetaan kaikki verkon kohdat, jotka liittyvät kyseisen verkon muiden siirtoverkonhaltijoiden verkkoihin ja/tai kaasuinfrastruktuuriin, kuten nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin sekä infrastruktuuriin, jota tarvitaan direktiivin 2003/55/EY 2 artiklan 14 kohdassa määriteltyjen lisäpalvelujen tarjoamiseen;
- h) tiedot kaasun laatua ja painetta koskevista vaatimuksista;
- i) siirtoverkonhaltijan hoitamaan verkkoon liittämiseen sovellettavat säännöt;
- j) oikea-aikaisesti esitetyt tiedot palveluihin tai ehtoihin ehdotetuista ja/tai tehdyistä muutoksista a— i alakohdassa luetellut asiat mukaan luettuina.

3.2 Avoimuusvaatimusten kannalta olennaisten verkon kohtien määrittely

Olennaisiin verkon kohtiin kuuluvat vähintään seuraavat:

- a) kaikki siirtoverkonhaltijan hoitaman verkon syöttökohdat;
- b) tärkeimmät ottokohdat ja -alueet, joiden ottokapasiteetti on vähintään 50 prosenttia kyseisen siirtoverkonhaltijan hoitaman verkon kokonaiskapasiteetista, mukaan lukien kaikki ottokohdat ja -alueet, joiden ottokapasiteetti on yli 2 prosenttia kyseisen verkon kokonaisottokapasiteetista;
- c) kaikki kohdat, jotka yhdistävät siirtoverkonhaltijoiden eri verkot;
- d) kaikki kohdat, jotka yhdistävät siirtoverkonhaltijan verkon nesteytetyn maakaasun vastaanottoasemaan;
- e) kaikki tietyn siirtoverkonhaltijan verkon keskeiset kohdat, mukaan luettuina kohdat, jotka yhdistävät verkon verkon solmukohtiin. Keskeisinä pidetään kaikkia kohtia, joissa kokemusten perusteella todennäköisesti esiintyy fyysisistä ylikuormitusta;
- f) kaikki kohdat, jotka yhdistävät tietyn siirtoverkonhaltijan verkon infrastruktuuriin, jota tarvitaan direktiivin 2003/55/EY 2 artiklan 14 kohdassa määriteltyjen lisäpalvelujen tarjoamiseen.

3.3 Kaikista olennaisista kohdista julkistettavat tiedot ja aikataulu, jonka mukaan tiedot julkistetaan

- 1) Siirtoverkonhaltijoiden on säännöllisesti ja jatkuvasti julkistettava Internetissä seuraavat tiedot kaikkien olennaisten kohtien päivittäisestä kapasiteettitilanteesta helpotajuisessa vakio muodossa:
 - a) kumpaankin suuntaan kulkevia virtoja koskeva tekninen enimmäiskapasiteetti;
 - b) sovittu ja keskeytyvä kokonaiskapasiteetti;
 - c) käytettävissä oleva kapasiteetti.
- 2) Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava kaikista olennaisista verkon kohdista tiedot siitä, kuinka paljon kapasiteettia on käytettävissä ainakin seuraavien 18 kuukauden aikana, ja ajantasaistettava nämä tiedot vähintään kerran kuussa tai useammin, jos uutta tietoa tulee saataville.
- 3) Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava kaikista olennaisista verkon kohdista päivittäin ajantasaistetut tiedot, jotka koskevat lyhytaikaisten palvelujen saatavuutta (seuraavan vuorokauden ja viikon aikana) ja jotka perustuvat muun muassa ilmoituksiin, voimassa oleviin sopimusperusteisiin sitoumuksiin ja säännöllisiin vuosittaisiin käytettävissä olevaa kapasiteettia koskeviin pitkän aikavälin ennusteisiin, jotka koskevat enintään kymmentä seuraavaa vuotta.
- 4) Siirtoverkonhaltijoiden on jatkuvasti julkistettava kolmea edellistä vuotta koskevat tiedot kapasiteetin kuukausittaisista enimmäis- ja vähimmäiskäyttöasteista ja vuosittaisista keskimääräisistä kaasuvirroista kaikissa olennaisissa verkon kohdissa.
- 5) Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä päivittäin kirjaa tosiasiallisista kokonaisvirroista vähintään kolmen kuukauden ajalta.

- 6) Siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä kirjaa kaikista kapasiteettisopimuksista ja kaikista muista olennaisista tiedoista, jotka liittyvät käytettävissä olevien kapasiteettien laskemiseen ja niiden käyttöoikeuksiin, ja asianomaisten kansallisten viranomaisten on voitava tutustua niihin suorittaessaan tehtäviään.
 - 7) Siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava helppokäyttöisiä välineitä, joilla voidaan laskea saatavilla olevien palvelujen tariffit ja tarkistaa käytettävissä oleva kapasiteetti tietoverkkovälitteisesti.
 - 8) Jos siirtoverkonhaltijat eivät pysty julkistamaan 1, 3 ja 7 kohdan mukaisia tietoja, niiden on kuultava asianomaisia kansallisia viranomaisia ja laadittava täytäntöönpanoa koskeva toimintasuunnitelma mahdollisimman pian ja viimeistään 31 päivään joulukuuta 2006 mennessä.
-

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1776/2005/EY,
tehty 28 päivänä syyskuuta 2005,
monivuotisesta ohjelmasta yritysten ja yrittäjyyden, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten
(pk-yritykset), hyväksi (2001—2005) tehdyn neuvoston päätöksen 2000/819/EY muuttamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
 jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen
 ja erityisesti sen 157 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
 lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä
 menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) On olennaisen tärkeää varmistaa yrityksille ja yrittäjyyteen, etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille), suunnatun yhteisön tuen jatkuvuus.
- (2) Sen vuoksi on tarpeen pidentää päätöksen 2000/819/EY ⁽³⁾ voimassaoloaikaa yhdellä vuodella 31 päivään joulukuuta 2006 ja korottaa ohjeellista rahoitusmäärää 88 500 000 EUR:lla.
- (3) Päätös 2000/819/EY olisi muutettava vastaavasti.
- (4) Alueiden komiteaa on kuultu, mutta se ei ole antanut lausuntoa,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Muutetaan päätös 2000/819/EY seuraavasti:

1. Korvataan 7 artiklan 1 kohdassa ohjeellinen rahoitusmäärä "450 miljoonaa EUR" määrällä "538 500 000 EUR".
2. Korvataan 8 artiklassa ilmaisu "31 päivään joulukuuta 2005" ilmaisulla "31 päivään joulukuuta 2006".

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Strasbourgissa 28 päivänä syyskuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ALEXANDER

⁽¹⁾ Lausunto annettu 9. maaliskuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 26. toukokuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 18. heinäkuuta 2005.

⁽³⁾ EYVL L 333, 29.12.2000, s. 84, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 593/2004/EY (EUVL L 268, 16.8.2004, s. 3).

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2005/71/EY,

annettu 12 päivänä lokakuuta 2005,

kolmansien maiden kansalaisten erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja 4 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vahvistaakseen ja jäsennelläkseen eurooppalaista tutkimuspolitiikkaa komissio katsoi tammikuussa 2000 tarpeelliseksi luoda eurooppalainen tutkimusalue, joka on Euroopan yhteisön tutkimustoiminnan perusta tulevaisuudessa.
- (2) Lissabonissa maaliskuussa 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto antoi tukensa eurooppalaiselle tutkimusalueelle ja asetti tavoitteeksi, että yhteisöstä on tultava vuoteen 2010 mennessä maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous.
- (3) Talouden globalisaatio edellyttää tutkijoiden liikkuvuuden lisäämistä, mikä tunnustettiin Euroopan yhteisön kuudennessa puiteohjelmassa ⁽⁴⁾, kun siinä avattiin useampia ohjelmia Euroopan unionin ulkopuolelta peräisin oleville tutkijoille.
- (4) Yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa vuoteen 2010 mennessä, jotta voitaisiin saavuttaa Barcelonassa maaliskuussa 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämä tavoite, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava tutkimukseen. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita rinnakkaisia toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, naisten tieteelliseen tutkimukseen osallistumisen edistäminen, koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla,

tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottaminen.

- (5) Tämän direktiivin tarkoituksena on edistää kyseisten tavoitteiden toteutumista helpottamalla kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyä ja liikkuvuutta tutkimustarkoituksessa yli kolme kuukautta kestävää oleskelua varten. Näin yhteisöstä tehtäisiin houkuttelevampi eri puolilta maailmaa tulevien tutkijoiden kannalta ja edistettäisiin sen asemaa kansainvälisenä tutkimuksen keskuksena.
- (6) Tämän direktiivin täytäntöönpano ei saisi kuitenkaan edistää aivovuotoa nousevan talouden maista tai kehitysmaista. Yhteistyössä alkuperämaiden kanssa on kehitettävä jatkotoimia, joilla pyritään tukemaan tutkijoiden palaamista alkuperämaihinsa ja edistämään tutkijoiden liikkumista tavoitteena kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan luominen.
- (7) Lissabonin prosessin tavoitteiden saavuttamiseksi on myös tärkeää edistää unionin kansalaisten liikkuvuutta unionissa tieteellisen tutkimuksen suorittamiseksi, ja erityisesti tämä koskee vuonna 2004 liittyneiden jäsenvaltioiden tutkijoita.
- (8) Koska maailmantalouden muutokset ja tavoitteen saavuttaminen tutkimusinvestointien lisäämisestä 3 prosenttiin BKT:sta edellyttävät avoimuutta, tämän direktiivin soveltamisesta hyötyvät kolmansien maiden tutkijat on määriteltävä ensisijaisesti tutkinnon ja suunnitellun tutkimushankkeen perusteella.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 12. huhtikuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EYVL C 120, 20.5.2005, s. 60.

⁽³⁾ EUVL C 71, 22.3.2005, s. 6.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1513/2002/EY, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista ja innovointia tukevasta Euroopan yhteisön kuudennessa tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja esittelyn puiteohjelmasta (2002—2006) (EYVL L 232, 29.8.2002, s. 1), päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 786/2004/EY (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 7).

- (9) Koska mainitun 3 prosentin tavoitteen saavuttaminen edellyttää ennen kaikkea yksityisen sektorin panoksen tehostamista ja lähivuosina uusia tutkijoita olisi palkattava ennen kaikkea yksityiselle sektorille, tämän direktiivin soveltamisesta voivat hyötyä niin julkisen kuin yksityisen sektorin tutkimusorganisaatiot.

- (10) Kunkin jäsenvaltion olisi varmistettava, että kaikki seuraavat tiedot ovat mahdollisimman täydellisinä ja säännöllisesti päivitettyinä yleisesti saatavilla esimerkiksi Internetin välityksellä: tämän direktiivin mukaisesti hyväksytyt tutkimusorganisaatiot, joiden kanssa tutkijat voivat tehdä vastaanottosopimuksen, sekä tämän direktiivin nojalla vahvistetut edellytykset ja menettelyt, jotka koskevat jäsenvaltion alueelle tuloa ja siellä oleskelua tutkimustarkoitusta varten.
- (11) Olisi helpotettava tutkijoiden maahanpääsyä luomalla heille oma maahanpääsymenettely, joka ei ole riippuvainen heidän oikeudellisesta asemastaan suhteessa vastaanottavaan tutkimusorganisaatioon eikä edellytä työluvan myöntämistä oleskeluluvan lisäksi. Jäsenvaltiot voivat soveltaa vastaavia sääntöjä kolmannen maan kansalaisten, joka pyrkii maahan antaakseen tutkimushankkeeseen liittyvää opetusta korkea-asteen oppilaitoksessa jäsenvaltion lainsäädännön tai hallinnollisen käytännön mukaisesti.
- (12) Samanaikaisesti perinteiset maahantulokeinot (kuten työntekijä ja harjoittelija) olisi edelleen pidettävä voimassa. Tämä koskee erityisesti väitöskirjaa valmistelevia tutkijoita, jotka tekevät tutkimusta opiskelijan statuksella ja joiden ei pitäisi kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan; heihin sovelletaan kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksistä 13 päivänä joulukuuta 2004 annettua neuvoston direktiiviä 2004/114/EY⁽¹⁾.
- (13) Tutkijoille tarkoitettu erityismenettely perustuu tutkimusorganisaatioiden ja jäsenvaltioiden maahanmuuttoviranomaisten väliseen yhteistyöhön siten, että tutkimusorganisaatioille annetaan keskeinen asema maahanpääsymenettelyssä kolmansien maiden tutkijoiden yhteisön alueelle tuloa ja siellä oleskelun helpottamiseksi ja menettelyn nopeuttamiseksi. Samalla säilytetään ennallaan jäsenvaltioiden maahanmuuton valvontaa koskevat toimivaltuudet.
- (14) Jäsenvaltioiden hyväksymien tutkimusorganisaatioiden olisi voitava allekirjoittaa kolmannen maan kansalaisen kanssa tutkimushankkeen toteuttamista koskeva vastaanottosopimus. Jäsenvaltiot myöntävät vastaanottosopimuksen perusteella oleskeluluvan, jos maahantulolle ja maassa oleskelulle asetetut edellytykset täyttyvät.
- (15) Jotta Euroopan yhteisö pystyisi houkuttelemaan tutkijoita kolmansista maista, heille olisi myönnettävä heidän oleskelunsa aikana useilla aloilla samat sosiaaliset ja taloudelliset oikeudet kuin vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisilla on. Lisäksi heille olisi annettava mahdollisuus antaa opetusta korkea-asteen oppilaitoksissa.
- (16) Tämä direktiivi tuo hyvin huomattavan parannuksen sosiaaliturvaan, koska syrjimättömyyden periaatetta sovelletaan sellaisenaan myös henkilöihin, jotka tulevat jäsenvaltioon suoraan kolmannesta maasta. Tällä direktiivillä ei tulisi kuitenkaan antaa enempää oikeuksia kuin ne, jotka jo sisältyvät yhteisön voimassa olevaan sosiaaliturvalainsäädäntöön sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, joiden tilanteeseen liittyy jäsenvaltioiden välisiä rajatylittäviä seikkoja. Tällä direktiivillä ei myöskään tulisi antaa oikeuksia tapauksissa, jotka eivät kuulu yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan, kuten esimerkiksi kolmannessa maassa asuvat perheenjäsenet.
- (17) On tärkeää edistää tieteellistä tutkimusta varten maahan päästettyjen kolmannen maan kansalaisten liikkuvuutta, sillä se on keino kehittää ja hyödyntää tutkimuskumppaneiden yhteyksiä ja tutkimusverkostoja ja vakiinnuttaa eurooppalainen tutkimusalue maailmanlaajuisesti. Tutkijoiden olisi voitava harjoittaa liikkuvuutta tässä direktiivissä säädettyin edellytyksin. Tämän direktiivin mukaiset liikkuvuuden harjoittamisen edellytykset eivät saisi vaikuttaa matkustusasiakirjojen pätevyys tunnustamista koskeviin voimassa oleviin sääntöihin.
- (18) Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä tutkijoiden perheenjäsenien yhteyden säilyttämisen helpottamiseen ja tukemiseen kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottamiseksi Euroopan yhteisössä suoritettavaa tieteellistä tutkimusta varten 12 päivänä lokakuuta 2005 annetun neuvoston suosituksen⁽²⁾ mukaisesti.
- (19) Jotta säilytettäisiin perheen yhtenäisyys ja mahdollistettaisiin liikkuvuus, perheenjäsenien olisi voitava tulla toisessa jäsenvaltiossa olevan tutkijan luokse kyseisen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä määritellyin sekä sen kahden- tai monenvälisistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden mukaisin edellytyksin.
- (20) Oleskeluluvan haltijoiden olisi periaatteessa sallittava hakea maahanpääsyä oleskellessaan asianomaisen jäsenvaltion alueella.
- (21) Jäsenvaltioiden olisi voitava veloittaa hakijoilta maksu oleskelulupahakemuksen käsittelystä.

⁽¹⁾ EUVL L 375, 23.12.2004, s. 12.

⁽²⁾ Ks. tämän virallisen lehden sivu 26.

- (22) Tämä direktiivi ei saisi missään olosuhteissa vaikuttaa kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta 13 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002⁽¹⁾ soveltamiseen.
- (23) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän direktiivin tavoitteita, joita ovat erityisen maahanpääsymenettelyn käyttöönotto sekä ehtojen määrittäminen sellaisia kolmansien maiden kansalaisia varten, jotka haluavat oleskella jäsenvaltioissa yli kolmen kuukauden ajan toteuttaakseen tutkimushankkeen jonkin tutkimusorganisaation kanssa tehdyn vastaanottosopimuksen mukaisesti, vaan ne voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla erityisesti kun on kyse tutkijoiden liikkuvuuden varmistamisesta jäsenvaltioiden välillä. Näin ollen yhteisö voi toteuttaa toimia perustamissopimuksen 5 artiklassa määritetyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (24) Jäsenvaltioiden olisi pantava tämän direktiivin säännökset täytäntöön ilman sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, omaisuuteen, syntyperään, vammaan, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.
- (25) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (26) Paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 34 kohdan mukaisesti jäsenvaltioita kannustetaan laatimaan itseään varten ja yhteisön edun vuoksi omia taulukoitaan, joista ilmenee mahdollisuuksien mukaan tämän direktiivin ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista koskevien toimenpiteiden välinen vastaavuus, ja julkaisemaan ne.
- (27) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut 1 päivänä heinäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä, että se haluaa osallistua tämän direktiivin antamiseen ja soveltamiseen.
- (28) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen

kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän direktiivin antamiseen, se ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta siihen, sanotun kuitenkin rajoittamatta pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

- (29) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin antamiseen, se ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoite

Tässä direktiivissä säädetään edellytyksistä kolmansien maiden tutkijoiden maahanpääsulle jäsenvaltioihin yli kolmen kuukauden ajaksi jonkin tutkimusorganisaation kanssa tehdyn vastaanottosopimuksen mukaisesti toteutettavaa tutkimushanketta varten.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, joka ei ole perustamissopimuksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen;
- 'tutkimuksella' luovaa ja järjestelmällistä toimintaa, jonka tavoitteena on esimerkiksi ihmistä, kulttuuria ja yhteiskuntaa koskevan tiedon lisääminen ja tämän tiedon käyttäminen uusien sovellusten kehittämiseen;
- 'tutkimusorganisaatiolla' julkista tai yksityistä organisaatiota, joka tekee tutkimusta ja jonka jokin jäsenvaltio on tämän direktiivin tarkoitusta varten hyväksynyt lainsäädäntönsä tai hallinnollisen käytäntönsä mukaisesti;
- 'tutkijalla' kolmannen maan kansalaista, jolla on tohtorikoulutusohjelmaan pääsyn mahdollistava ylempi korkeakoulututkinto, ja jonka tutkimusorganisaatio valitsee toteuttamaan sellaista tutkimushanketta, johon tavallisesti edellytetään mainittua tutkintoa;

⁽¹⁾ EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1.

- e) 'oleskeluluvalla' mitä tahansa jäsenvaltion viranomaisten myöntämää lupaa, jossa erityisesti mainitaan 'tutkija' ja jonka perusteella kolmannen maan kansalainen voi laillisesti oleskella kyseisen jäsenvaltion alueella asetuksen (EY) N:o 1030/2002 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin, jotka hakevat pääsyä jonkin jäsenvaltion alueelle tutkimushankkeen toteuttamista varten.
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta
 - a) kolmansien maiden kansalaisiin, jotka oleskelevat jäsenvaltiossa hakeakseen kansainvälistä suojelua tai tilapäisten suojelujärjestelyjen perusteella;
 - b) kolmansien maiden kansalaisiin, jotka hakevat jäsenvaltion oleskelulupaa direktiivissä 2004/114/EY tarkoitetun opiskelijan ominaisuudessa tehdäkseen tutkimusta tohtorintutkintoa varten;
 - c) kolmansien maiden kansalaisiin, joiden maastapoistamista on lykätty tosiseikkoihin perustuvista tai oikeudellisista syistä;
 - d) tutkijoihin, jotka tutkimusorganisaatio on lähettänyt jossakin toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan toiseen tutkimusorganisaatioon.

4 artikla

Suotuisimmat säännökset

1. Tämä direktiivi ei estä soveltamasta suotuisampia säännöksiä, jotka sisältyvät
 - a) kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin, joita yhteisö tai yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet yhden tai useamman kolmannen maan kanssa;
 - b) kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin, joita yksi tai useampi jäsenvaltio on tehnyt yhden tai useamman kolmannen maan kanssa.
2. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen antaa tai pitää voimassa säännöksiä, jotka ovat direktiivin soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden kannalta suotuisampia.

II LUKU

TUTKIMUSORGANISAATIOT

5 artikla

Hyväksyminen

1. Tutkimusorganisaation, joka haluaa toimia tässä direktiivissä määritellyn maahanpääsytmenettelyn mukaisena tutkijan vastaanottajana, on ensin saatava tätä varten asianomaisen jäsenvaltion hyväksyntä.

2. Tutkimusorganisaatioiden hyväksymisen on tapahduttava jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä tai hallinnollisessa käytännössä esitettyjen menettelyjen mukaisesti. Julkisten ja yksityisten organisaatioiden on tehtävä hyväksymistä koskevat hakemukset kyseisten menettelyjen mukaisesti, ja hakemusten perustana on tapauksen mukaan oltava kyseisten organisaatioiden virallinen tehtävä tai toiminnan tavoite sekä todisteet siitä, että ne harjoittavat tutkimusta.

Tutkimusorganisaatiolle myönnetyn hyväksynnän on oltava voimassa vähintään viisi vuotta. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa myöntää hyväksynnän lyhyemmäksi ajaksi.

3. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti edellyttää tutkimusorganisaatiolta kirjallista sitoumusta siitä, että jos tutkija jää laittomasti jäsenvaltion alueelle, kyseinen organisaatio on vastuussa tutkijan oleskelun ja paluun aiheuttamien julkisiin varoihin kohdistuvien kustannusten korvaamisesta. Tutkimusorganisaation taloudellinen vastuu päättyy viimeistään kuuden kuukauden kuluttua vastaanotossopimuksen voimassaolon päättymisestä.

4. Jäsenvaltiot voivat säätää, että hyväksytyt organisaation on kahden kuukauden kuluessa asianomaisen vastaanotossopimuksen voimassaolon päättymisestä toimitettava jäsenvaltioiden tätä tarkoitusta varten määräämälle toimivaltaiselle viranomaiselle vahvistus siitä, että työ on suoritettu jokaisessa tutkimushankkeessa, jota varten 6 artiklan mukainen vastaanotossopimus on allekirjoitettu.

5. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava luettelo tämän direktiivin tarkoitusta varten hyväksytyistä tutkimusorganisaatioista ja päivitettävä luettelo säännöllisesti.

6. Jäsenvaltio voi muiden toimenpiteiden ohella kieltäytyä uusimasta tutkimusorganisaation hyväksyntää tai päättää peruuttaa sen, jos organisaatio ei enää täytä 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, tai jos hyväksyntä on hankittu vilpillisin keinoin tai jos organisaatio on allekirjoittanut vastaanottosopimuksen kolmannen maan kansalaisen kanssa vilpillisesti tai huolimattomasti. Kun hyväksyntä on evätty tai peruutettu, kyseistä organisaatiota voidaan kieltää hakemasta uutta hyväksyntää enintään viiden vuoden aikana hyväksynnän peruuttamista tai uusimatta jättämistä koskevan päätöksen julkaisupäivästä.

7. Jäsenvaltiot voivat määritellä kansallisessa lainsäädännössään, mitä seurauksia hyväksynnän peruuttamisesta tai hyväksynnän uusimatta jättämisestä on voimassa oleville 6 artiklan mukaisesti tehdyille vastaanottosopimuksille ja asianomaisten tutkijoiden oleskeluluville.

6 artikla

Vastaanottosopimus

1. Tutkimusorganisaation, joka haluaa toimia tutkijan vastaanottajana, on allekirjoitettava tämän kanssa vastaanottosopimus, jolla tutkija sitoutuu saattamaan loppuun tutkimushankkeen ja organisaatio sitoutuu vastaanottamaan tutkijan tätä tarkoitusta varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 artiklan soveltamista.

2. Tutkimusorganisaatio voi allekirjoittaa vastaanottosopimuksen vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) Organisaation asianomaiset toimielimet ovat hyväksyneet tutkimushankkeen tarkistettuaan ensin seuraavat seikat:
 - i) tutkimuksen tavoite, kesto ja toteutukseen tarvittavien varojen saatavuus;
 - ii) tutkijan pätevyys tutkimustavoitteiden kannalta; pätevyydestä on oltava osoituksena oikeaksi todistettu jäljennös tutkijan tutkintotodistuksesta 2 artiklan d alakohdan mukaisesti.
- b) Tutkijalla on oleskelunsa ajan käytössään riittävät kuukausittaiset varat, jotka vastaavat jäsenvaltion tätä varten julkistamaa vähimmäismäärää ja joilla tutkija kattaa oleskelu- ja paluukustannuksensa, ilman että hänen tarvitsee turvautua kyseisen jäsenvaltion sosiaalihuoltojärjestelmään.
- c) Tutkijalla on oleskelunsa ajan sairausvakuutus kaikkien niiden riskien varalta, joiden osalta kyseisen jäsenvaltion kansalaiset yleensä on vakuutettu.

d) Vastaanottosopimuksessa täsmennetään tutkijoiden oikeussuhde ja työehdot.

3. Vastaanottosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tutkimusorganisaatiota voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti vaatia antamaan tutkijalle henkilökohtainen ilmoitus siitä, että sillä on taloudellinen vastuu 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista kustannuksista.

4. Vastaanottosopimus päättyy automaattisesti, kun tutkijaa ei päätetä maahan tai kun tutkimusorganisaation ja tutkijan välinen oikeussuhde purkautuu.

5. Tutkimusorganisaation on ilmoitettava mahdollisimman nopeasti jäsenvaltion tätä tarkoitusta varten nimeämälle viranomaiselle kaikista seikoista, jotka estävät vastaanottosopimuksen täytäntöönpanon.

III LUKU

TUTKIJOIDEN MAAHANPÄÄSY

7 artikla

Maahanpääsyn edellytykset

1. Kolmannen maan kansalaisen, joka hakee maahanpääsyä tämän direktiivin tarkoitusta varten, on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) hänellä on kansallisessa lainsäädännössä määritelty voimassa oleva matkustusasiakirja. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että matkustusasiakirjan voimassaoloaika kattaa vähintään oleskeluluvan voimassaoloajan;
- b) hänellä on tutkimusorganisaation kanssa 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti allekirjoitettu vastaanottosopimus;
- c) hänellä on tarvittaessa taloudellista vastuuta koskeva ilmoitus, jonka tutkimusorganisaatio on antanut 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti; ja
- d) häntä ei pidetä uhkana yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai kansanterveydelle.

Jäsenvaltioiden on tarkastettava, että kaikki a — d alakohdassa tarkoitettut edellytykset täyttyvät.

2. Jäsenvaltiot voivat myös tarkastaa ehdot, joiden perusteella vastaanottosopimukset on tehty.

3. Kun edellytysten on todettu 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tarkastusten perusteella täyttyneen, tutkijat on päästettävä jäsenvaltion alueelle vastaanottosopimuksen toteuttamiseksi.

8 artikla

Oleskeluluvan voimassaoloaika

Jäsenvaltioiden on myönnettävä oleskelulupa, joka on voimassa vähintään vuoden ajan ja uusittava se, jos 6 ja 7 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät edelleen. Jos tutkimushankkeen on suunniteltu kestävän alle vuoden, oleskelulupa on voimassa hankkeen keston ajan.

9 artikla

Perheenjäsenet

1. Kun jäsenvaltio päättää myöntää oleskeluluvan tutkijan perheenjäsenille, näiden oleskelulupien voimassaoloajan on oltava sama kuin tutkijalle myönnetyssä oleskeluluvassa, edellyttäen että tämä on mahdollista näiden henkilöiden matkustusasiakirjojen voimassaoloaikojen perusteella. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tutkijan perheenjäsenen oleskeluluvan voimassaoloaikaa voidaan lyhentää.

2. Kun tutkijan maahantulo on sallittu, oleskeluluvan myöntämistä hänen perheenjäsenilleen ei saa tehdä riippuvaiseksi tutkijan oleskelun vähimmäisaikavaatimuksesta.

10 artikla

Oleskeluluvan peruuttaminen tai uusimatta jättäminen

1. Jäsenvaltiot voivat peruuttaa tai jättää uusimatta tämän direktiivin perusteella myönnetyn oleskeluluvan, jos se on hankittu vilpillisin keinoin tai jos käy ilmi, että luvan haltija ei täyttänyt tai ei enää täytä 6 ja 7 artiklassa säädettyjä maahantulon ja oleskelun edellytyksiä tai että hän on maassa muuta tarkoitusta varten kuin sitä, minkä perusteella hänelle on myönnetty oleskelulupa.

2. Jäsenvaltiot voivat peruuttaa oleskeluluvan tai jättää sen uusimatta yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä kansanterveyteen perustuvista syistä.

IV LUKU

TUTKIJOIDEN OIKEUDET

11 artikla

Opetus

1. Tutkija, jonka maahantulo on sallittu tämän direktiivin nojalla, voi opettaa kansallisessa lainsäädännössä säädetyn mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat määrätä, että opetusta saa antaa enintään tietyn tuntimäärän tai tietyn määrän päiviä.

12 artikla

Tasavertainen kohtelu

Oleskeluluvan haltijaa on kohdeltava jäsenvaltion kansalaisten kanssa tasavertaisesti seuraavilla aloilla:

- a) tutkintojen, todistusten ja muun ammattipätevyyden tunnustaminen jäsenvaltioiden kansallisten menettelyjen mukaisesti;
- b) työolot ja työehdot, myös palkkausta ja irtisanomista koskevat ehdot;
- c) sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY) N:o 1408/71 ⁽¹⁾ määritellyt sosiaaliturvan alat. Sovelletaan tätä varten asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi 14 päivänä toukokuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 859/2003 ⁽²⁾ liitteessä olevia erityissäännöksiä;
- d) veroetuudet;
- e) oikeus saada yleisesti saatavilla olevia tavaroita ja palveluja.

13 artikla

Liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä

1. Kolmannen maan kansalaisen, jonka maahantulo tutkijana on tämän direktiivin nojalla sallittu, on saatava toteuttaa osa tutkimuksestaan toisessa jäsenvaltiossa tässä artiklassa asetetuin edellytyksin.

⁽¹⁾ EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 647/2005 (EUVL L 117, 4.5.2005, s. 1).

⁽²⁾ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 1.

2. Jos tutkija oleskelee enintään kolme kuukautta toisessa jäsenvaltiossa, tutkimus voidaan toteuttaa ensimmäisessä jäsenvaltiossa tehdyn vastaanottosopimuksen perusteella edellyttäen, että tutkijalla on riittävät varat toisessa jäsenvaltiossa eikä häntä pidetä toisessa jäsenvaltiossa uhkana yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai kansanterveydelle.

3. Jos tutkija oleskelee toisessa jäsenvaltiossa yli kolme kuukautta, jäsenvaltiot voivat vaatia uutta vastaanottosopimusta tutkimuksen toteuttamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa. Joka tapauksessa 6 ja 7 artiklassa asetettujen edellytysten on täyttyvä kyseisen jäsenvaltion osalta.

4. Jos asiaa koskevassa lainsäädännössä edellytetään viisumiä tai oleskelulupaa liikkuvuuden harjoittamiseksi, kyseinen viisumiä tai lupa on myönnettävä kohtuullisessa määräajassa, joka ei häiritse tutkimuksen toteuttamista mutta joka on kuitenkin riittävä, jotta toimivaltaiset viranomaiset ehtivät käsitellä hakemuksen.

5. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia tutkijaa poistumaan alueeltaan viisumiä- tai oleskelulupa-hakemusten tekemistä varten.

V LUKU

MENETTELY JA AVOIMUUS

14 artikla

Maahanpääsyä koskevat hakemukset

1. Jäsenvaltioiden on päätettävä, tekeekö oleskelulupahakemuksen tutkija vai asianomainen tutkimusorganisaatio.

2. Hakemus on otettava tarkasteltavaksi ja käsiteltävä, kun kyseinen kolmannen maan kansalainen oleskelee sen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, jonne hän pyrkii.

3. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti hyväksyä hakemuksen, joka on toimitettu kyseisen kolmannen maan kansalaisen jo olessa niiden alueella.

4. Asianomaisen jäsenvaltion on kaikin tavoin edistettävä vaadittujen viisumien myöntämistä kolmannen maan kansalaiselle, joka on tehnyt hakemuksen ja joka täyttää 6 ja 7 artiklan edellytykset.

15 artikla

Menettelylliset takeet

1. Jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä täydellistä hakemusta koskeva päätös mahdollisimman pian ja noudatettava tarvittaessa nopeutettua menettelyä.

2. Jos hakemuksen tueksi toimitetut tiedot ovat riittämättömiä, hakemuksen käsittely voidaan keskeyttää ja toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hakijalle, mitä lisätietoja tarvitaan.

3. Oleskelulupahakemuksen hylkäämispäätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti. Tiedoksiannosta on käytävä ilmi käytettävissä olevat muutoksenhakumenettelyt ja niitä koskevat määräajat.

4. Jos hakemus hylätään tai tämän direktiivin mukaisesti myönnetty oleskelulupa peruutetaan, asianomaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta oikeusteitse kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

16 artikla

Kertomukset

Komissio toimittaa määräajoin ja ensimmäisen kerran viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamisesta.

17 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 12 päivänä lokakuuta 2005.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

18 artikla

Siirtymäkautta koskeva säännös

Direktiivin III luvun säännöksistä poiketen jäsenvaltioita ei velvoiteta kahteen vuoteen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun päivämäärän jälkeen myöntämään tämän direktiivin mukaisia lupia oleskelulupana.

19 artikla

Yhteinen matkustusalue

Tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta Irlannin oikeuteen pitää voimassa yhteistä matkustusaluetta (Common Travel Area) koskevia järjestelyjä, joita tarkoitetaan Amsterdamin sopimuksella Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 14 artiklan tiettyjen näkökohtien soveltamisesta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

21 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Luxemburgissa 12 päivänä lokakuuta 2005.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. CLARKE

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA NEUVOSTO

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 28 päivänä syyskuuta 2005,

yhteisössä tieteellistä tutkimusta varten matkustaville kolmansien maiden tutkijoille lyhytaikaiseen oleskeluun tarkoitettuja yhtenäisiä viisumeja koskevien jäsenvaltioiden myöntämismenettelyjen helpottamiseksi

(2005/761/EY)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii alakohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Eurooppalaisen tutkimuspolitiikan vahvistamiseksi ja uudelleen jäsentämiseksi komissio katsoi 18 päivänä tammikuuta 2000 antamassaan tiedonannossa ”Kohti eurooppalaista tutkimusaluea”, että on tarpeen luoda eurooppalainen tutkimusalue yhteisön tutkimustoiminnan perustaksi tulevaisuudessa.

(2) Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto antoi tukensa eurooppalaiselle tutkimusalueelle ja asetti tavoitteeksi, että yhteisöstä on tultava vuoteen 2010 mennessä maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamiseen perustuva talous.

(3) Talouden globalisaatio edellyttää tutkijoiden liikkuvuuden lisäämistä, mikä tunnustettiin yhteisön kuudennessa tutkimuksen puiteohjelmassa ⁽⁴⁾, kun siinä avattiin entistä useampia ohjelmia tutkijoille kolmansista maista.

(4) Jotta voitaisiin saavuttaa Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämä tavoite investoida 3 prosenttia BKT:stä tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toisiinsa liittyviä toimia, kuten tiedeuran tekeminen houkuttelevammaksi nuorille, naisten kannustaminen tieteelliseen tutkimukseen osallistumiseen, koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja alueella liikkumisen helpottaminen.

⁽¹⁾ EUVL C 120, 20.5.2005, s. 60.

⁽²⁾ EUVL C 71, 22.3.2005, s. 6.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 12. huhtikuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 18. heinäkuuta 2005.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1513/2002/EY, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista ja innovointia tukevasta Euroopan yhteisön kuudennesta tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja esittelyn puiteohjelmasta (2002—2006) (EYVL L 232, 29.8.2002, s. 1), päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 786/2004/EY (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 7).

- (5) Jotta jäsenvaltiot voisivat kilpailla tutkijoista ja houkutella heitä alueelleen maailmanlaajuisesti, jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimet, joilla helpotetaan tutkijoiden pääsyä yhteisöön sekä liikkumista siellä lyhytaikaisesti.
- (6) Lyhytaikaisten oleskelujen osalta jäsenvaltioiden olisi sitouduttava pitämään sellaisista kolmansista maista, joita asetuksen (EY) N:o 539/2001⁽¹⁾ mukainen viisumivaatimus koskee, tulevia tutkijoita vilpittömässä mielessä toimivina henkilöinä ja myöntämään myös heille yhteisön säännösten tarjoamat helpotukset lyhytaikaisten viisumien myöntämismenettelyssä.
- (7) Olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla rohkaistaan tietojen ja hyvien käytäntöjen vaihtoa, jotta helpotetaan menettelyjä viisumien myöntämiseksi tutkijoille lyhytaikaista oleskelua varten.
- (8) Tässä suosituksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (9) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamisopimukseen liitetyn Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan nojalla Tanska ei osallistu tämän suosituksen antamiseen eikä suositus koske Tanskaa. Koska tällä suosituksella kehitetään Schengenin säännöstöä Euroopan yhteisön perustamisopimuksen kolmannen osan IV osaston määräysten mukaisesti, Tanskan on mainitun pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti päätettävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat antaneet tämän suosituksen, paneeko se sen täytäntöön kansallisessa lainsäädännössään.
- (10) Tällä suosituksella kehitetään sellaisia Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/365/EY⁽²⁾ mukaisesti, minkä vuoksi Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän suosituksen antamiseen eikä se koske Yhdistynyttä kuningaskuntaa.
- (11) Tällä suosituksella kehitetään sellaisia Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁽³⁾ mukaisesti, minkä vuoksi Irlanti ei osallistu tämän suosituksen antamiseen eikä se koske Irlantia.
- (12) Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osalta tällä suosituksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyssä sopimuksessa⁽⁴⁾ ja jotka kuuluvat tietyistä sopimuksen soveltamissäännöistä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY⁽⁵⁾ 1 artiklan B kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (13) Sveitsin osalta tällä suosituksella kehitetään niitä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välillä allekirjoitetussa sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tarkoitettuja Schengenin säännösten määräyksiä, jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan B kohdassa tarkoitettuun alaan, kun sitä tarkastellaan yhdessä mainitun sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin ja Euroopan yhteisön puolesta sekä sopimuksen tiettyjen määräysten väliaikaisesta soveltamisesta tehtyjen neuvoston päätösten 2004/849/EY⁽⁶⁾ ja 2004/860/EY⁽⁷⁾ 4 artiklan 1 kohdan kanssa.
- (14) Tämä suositus on säädös, joka perustuu Schengenin säännöstöön tai muutoin liittyy siihen vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.
- (15) Tämän suosituksen tarkoituksena on myös luoda joustava malli niitä tutkijoita varten, jotka haluavat säilyttää ammatilliset siteet lähtömaansa tutkimusorganisaatioon (esimerkiksi siten, että he työskentelevät jokaisen lukukauden aikana enintään kolmen kuukauden ajan jossain yhteisellä alueella sijaitsevassa eurooppalaisessa vastaanottavassa tutkimusorganisaatiossa, joka sijaitsee yhteisellä alueella, mutta jatkavat muun ajan työtään lähtömaan tutkimusorganisaatiossa),

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 851/2005 (EUVL L 141, 4.6.2005, s. 3).

⁽²⁾ EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽³⁾ EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20.

⁽⁴⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁵⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽⁶⁾ EUVL L 368, 15.12.2004, s. 26.

⁽⁷⁾ EUVL L 370, 17.12.2004, s. 78.

SUOSITTELEVAT, ETTÄ JÄSENVALTIOT:

1. helpottavat viisumien myöntämistä sitoutumalla käsittelemään nopeasti sellaisista kolmansista maista olevien tutkijoiden viisumihakemukset, joihin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaista viisumivaatimusta;
2. edistävät kolmansista maista olevien, Euroopan unionin alueella usein käyvien tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta myöntämällä heille toistuvaisviisumin. Määrittäessään viisumien voimassaoloaikaa jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon niiden tutkimusohjelmien kesto, joihin tutkijat aikovat osallistua;
3. sitoutuvat edistämään yhdenmukaisen lähestymistavan käyttöönottoa niiden asiakirjojen osalta, joita tutkijoilta vaaditaan viisumihakemuksiin liitettäväksi. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi kuultava hyväksytyjä tutkimusorganisaatioita;
4. pyrkivät viisumien myöntämiseen tutkijoille ilman käsitelymaksuja yhteisön säännösten mukaisesti;
5. ottavat paikallistason konsuliyhteistyötä tehdessään huomioon tavoitteen helpottaa viisumin myöntämistä kolmansista maista oleville tutkijoille, jotta voidaan edistää parhaiden käytäntöjen vaihtoa;
6. sitoutuvat toimittamaan komissiolle viimeistään 28 päivänä syyskuuta 2006 tiedot parhaista omaksutuista käytännöistä, joilla helpotetaan yhtenäisten viisumien myöntämistä tutkijoille, jotta komissio voi arvioida asian edistymistä. Riippuen siitä, hyväksytäänkö direktiivi kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavasta erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten ⁽¹⁾, olisi arvioinnin tulosten perusteella tarkasteltava mahdollisuutta sisällyttää tämän suosituksen säännökset asianmukaiseen sitovaan oikeudelliseen välineeseen.

Tehty Strasbourgissa 28 päivänä syyskuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ALEXANDER

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden s. 15

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 12 päivänä lokakuuta 2005,

kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottamiseksi Euroopan yhteisössä suoritettavaa tieteellistä tutkimusta varten

(2005/762/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Vahvistaakseen ja jäsennelläkseen eurooppalaista tutkimuspolitiikkaa komissio katsoi tammikuussa 2000 tarpeelliseksi luoda eurooppalainen tutkimusalue, joka on Euroopan yhteisön tutkimustoiminnan perusta tulevaisuudessa.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 12. huhtikuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EUVL C 120, 20.5.2005, s. 60.

⁽³⁾ EUVL C 71, 22.3.2005, s. 6.

(2) Lissabonissa maaliskuussa 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto antoi tukensa eurooppalaiselle tutkimusalueelle ja asetti tavoitteeksi, että yhteisöstä on tultava vuoteen 2010 mennessä maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous.

(3) Talouden globalisaatio edellyttää tutkijoiden liikkuvuuden lisäämistä, mikä tunnustettiin Euroopan yhteisön kuudennessa puiteohjelmassa ⁽⁴⁾, kun siinä avattiin useampia ohjelmia Euroopan unionin ulkopuolelta peräisin oleville tutkijoille.

(4) Jotta voitaisiin päästä Barcelonassa maaliskuussa 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämään tavoitteeseen, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava tutkimukseen, yhteisön arvioidaan tarvitsevan 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toisiaan tukevia toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, naisten tieteelliseen tutkimukseen osallistumisen edistäminen, koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottaminen.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1513/2002/EY, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista ja innovointia tukevasta Euroopan yhteisön kuudennessa tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja esittelyn puiteohjelmasta (2002–2006) (EYVL L 232, 29.8.2002, s. 1.), päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 786/2004/EY (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 7).

- (5) Ennen kuin kolmansien maiden kansalaisten erityisestä maahanpääsymenettelystä tutkimusta varten 12 päivänä lokakuuta 2005 annettu neuvoston direktiivi 2005/71/EY ⁽¹⁾ pannaan täytäntöön, tässä suosituksessa kehoitetaan jäsenvaltioita helpottamaan maahanpääsyä tästä hetkestä alkaen.
- (6) Koska Euroopan yhteisössä ei ole tarpeeksi tutkijoita ja tutkijoiden maahanpääsyä on näin ollen helpotettava, olisi helpotettava tutkijanvirkoihin pääsyä työmarkkinoilla esimerkiksi luopumalla työlupavaatimuksesta.
- (7) Jotta jäsenvaltiot voisivat kilpailla tutkijoista ja houkuttaa heitä alueelleen maailmanlaajuisesti, jäsenvaltioiden olisi helpotettava ja nopeutettava tutkijoiden viisumien ja oleskelulupien myöntämistä ja uusimismenettelyjä.
- (8) Suosituksen täytäntöönpanon ei pitäisi edistää aivovuotoa nousevan talouden maista tai kehitysmaista. Osana lähtömaiden kanssa harjoitettavaa kumppanuutta olisi kehitettävä liitännäistoimia, joilla pyritään tukemaan tutkijoiden uudelleenintegroitumista lähtömaihinsa ja edistämään tutkijoiden liikkuvuutta tavoitteena kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan luominen. Tähän liittyen jäsenvaltioiden olisi pyrittävä luomaan tasapaino kolmansista maista peräisin olevien tutkijoiden vastaanottamisen ja heidän kotimaansa tutkimuksen alaan liittyvien tarpeiden arvioinnin välillä. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon myös tutkijoiden henkilökohtainen tilanne erityisesti, jos asianomainen henkilö on sopimussuhteessa johonkin kotimaansa tutkimusorganisaatioon.
- (9) Koska perheen yhdistämisellä on ratkaiseva merkitys tutkijan tehdessä päätöstä asettumisesta Euroopan yhteisön alueelle tutkimustyötä varten, jäsenvaltioiden olisi helpotettava tutkijoiden perheenjäsenten yhdistämistä esimerkiksi asioissa, jotka koskevat työmarkkinoille pääsyä ja perheenjäsenten mahdollisuutta jättää hakemus, kun he ovat laillisesti kyseisen jäsenvaltion alueella.
- (10) Päättyessään perheenjäsenille myönnettävien oleskelulupien voimassaoloajasta jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon, onko kyseisen henkilön suoritettava loppuun opintonsa vai ei.
- (11) Tutkijoiden maahanpääsymenettelyn parantamiseksi olisi suosittava tietojen ja hyvien käytäntöjen vaihtoa. Muita suosituksessa esitettyjä keinoja ovat toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö ja verkottuminen. Erityisesti tutkijoiden liikkuvuutta koskeva Euroopan laajuinen portaali ja vastaavat kansalliset välineet ovat tärkeä tietolähde tutkijoille.
- (12) Vuoden 2003 liittymisasiakirjan mukaan senhetkisten jäsenvaltioiden on aina kansallisia tai kansainvälisistä sopimuksista johtuvia toimenpiteitä soveltaessaan asetettava työmarkkinoilleen pääsyn osalta etusijalle työntekijät, jotka ovat jäsenvaltioiden kansalaisia, niihin työntekijöihin nähden, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia.
- (13) Toisessa jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä Tšekistä, Kyproksesta, Virossa, Unkarista, Latviasta, Liettuasta, Maltasta, Puolasta, Slovakiasta ja Sloveniasta peräisin olevia siirtotyöläisiä ja heidän perheitään tai Tšekissä, Kyproksessa, Virossa, Unkarissa, Latviassa, Liettuassa, Maltassa, Puolassa, Slovakiassa ja Sloveniassa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä toisesta jäsenvaltiosta tulleita siirtotyöläisiä ja heidän perheitään ei saa kohdella rajoittavammin kuin kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa tai Tšekissä, Kyproksessa, Virossa, Unkarissa, Latviassa, Liettuassa, Maltassa, Puolassa, Slovakiassa ja Sloveniassa laillisesti oleskelevia ja työskenteleviä kolmansien maiden kansalaisia.
- (14) Tässä suosituksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (15) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti ja vaikuttamatta sanotun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamiseen, Irlanti ei osallistu tämän suosituksen antamiseen eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (16) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän suosituksen antamiseen eikä sen säännöksiä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden s. 15.

(17) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän suosituksen antamiseen eikä sen säännöksiä sovelleta Tanskaan,

SUOSITTELEE, ETTÄ JÄSENVALTIOT:

- 1) tutkimusta varten tapahtuvan maahanpääsyn osalta:
 - a) helpottavat tutkijoiden pääsyä yhteisön alueelle tarjoamalla heille edulliset olosuhteet suorittaa tutkimusta, mieluiten luopumalla työlupavaatimuksesta tai vaihtoehtoisesti myöntämällä tutkijoille työluvan automaattisesti tai nopeutetulla menettelyllä;
 - b) eivät rajoita kiintiöillä tutkijanvirkaa hakevien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa;
 - c) varmistavat, että kolmansien maiden kansalaisilla on mahdollisuus työskennellä tutkijoina, mukaan lukien mahdollisuus tarvittaessa jatkaa työlupaa tai uusia se;
- 2) oleskeluluvan osalta:
 - a) myöntävät kolmansien maiden kansalaisten tutkimustarkoituksia varten hakemat oleskeluluvat mahdollisimman nopeasti ja helpottavat nopeutettuja menettelyjä;
 - b) varmistavat, että tutkijoina toimivilla kolmansien maiden kansalaisilla on mahdollisuus uusia oleskelulupa;
 - c) ottavat vähitellen tutkimusorganisaatiot mukaan tutkijoiden maahanpääsymenettelyyn;
- 3) perheen yhdistämisen osalta helpottavat ja tukevat perheenjäsenien yhdistämistä tarjoamalla heille edulliset ja houkuttelevat olosuhteet ja menettelyt;
- 4) operatiivisen yhteistyön osalta:
 - a) helpottavat tutkijoiden mahdollisuuksia saada asiaa koskevaa tietoa ja edistävät tiedon saatavuutta kaikista asianmukaisista tiedonlähteistä;
 - b) edistävät yhteyshenkilöverkostojen luomista toimivaltaisissa hallinnoissa;
 - c) rohkaisevat tutkimusorganisaatioita kehittämään näitä verkostoja;
 - d) toimittavat komissiolle tiedot toimista, jotka ne ovat toteuttaneet helpottaakseen kolmansien maiden tutkijoiden maahanpääsyä.

Tehty Luxemburgissa 12 päivänä lokakuuta 2005.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
C. CLARKE